

**Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats
for udsatte børn og unge i Grønland**

**Status på målopfølgning og
implementering**

Statusrapport forår 2022

Indhold

1	Indledning	3
2	Data og metode	4
3	Kriterier knyttet til implementering af initiativer	5
3.1	Udviklingen i antal underretninger	5
3.2	Ubehandlede sager for udsatte børn og unge i kommunernes forvaltninger	7
3.3	Adgang til behandling for børn og unge, der har været udsat for seksuelle krænkelser	14
4	Opfølgning på indikatorer for trivsel blandt udsatte børn og unge	15
4.1	Anmeldelser om vold, husspektakler og seksuelle overgreb/krænkelser mod barnet	15
4.2	Udviklingen i antal anbringelser	16
4.3	Selv mord blandt børn og unge	18
5	Sammenfatning	19
6	Referencer	20

1 Indledning

Denne målopfølgning har til formål at følge initiativerne og den samlede indsats i det grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland.

Naalakkersuisut og den danske regering blev i oktober 2019 enige om at styrke samarbejdet om indsatsen for udsatte børn og unge i Grønland. Formålet med samarbejdet er at udarbejde og implementere langsigtede forslag, der kan styrke indsatsen for de udsatte børn og unge, herunder bekæmpe seksuelle krænkelser og forebygge omsorgssvigt.

Arbejdsgruppen bag det samlede initiativ har i 2020 givet 16 anbefalinger, som tilsammen skal bidrage til en større trivsel og en sundere udvikling for udsatte børn og unge i Grønland samt sikre, at barnets tarv altid sættes først. Anbefalingerne udmøntes i 16 igangsatte initiativer.

Der følges løbende og systematisk op på tre kriterier knyttet til implementeringen af de 16 initiativer samt på tre indikatorer for trivsel blandt udsatte børn og unge:

Kriterier knyttet til implementeringen af de 16 initiativer:

- Udvikling i antal underretninger
- Ubehandlede sager for udsatte børn og unge i kommunernes forvaltninger
- Adgang til behandling for børn og unge, der har været udsat for seksuelle krænkelser

Indikatorer for trivsel blandt udsatte børn og unge:

- Anmeldelser om vold, husspektakler og seksuelle overgreb/krænkelser mod barnet
- Udviklingen i antal anbringelser
- Selvmordsraten blandt børn og unge

Resultaterne af målopfølgningen formidles to gange årligt i perioden 2021 til 2023.

Formålet med målopfølgningen er på politisk-strategisk niveau løbende at kunne følge det tværgående arbejde med en styrket indsats samt betydningen heraf for de udsatte børn og unge samt deres familier.

Dette er tredje status på de seks kriterier og indikatorer i rapporten for 1. halvår 2022. Rapporten er udarbejdet i samarbejde mellem Departementet for Børn, Unge og Familier, Grønland, Socialstyrelsen, Grønland og Socialstyrelsen, Danmark.

2 Data og metode

Afreporteringen følger op på indikatorer knyttet til implementeringen af udvalgte initiativer og den samlede indsats, jf. ovenstående kriterier og indikatorer. Et andet væsentligt formål med målopfølgningen er at styrke grundlaget og mulighederne for at indsamle data for forhold, der vedrører udsatte børn og unge i Grønland, herunder fx underretninger, for at kunne følge udviklingen på centrale kriterier og indikatorer.

Målopfølgningen kan ikke sige noget direkte om effekten af initiativerne, og de indsatser der igangsættes herunder, da en eventuel udvikling i tallene også kan skyldes et øget fokus på data og/eller øvrige forhold, som ligger uden for de enkelte initiativer. Ligeledes foretages målopfølgningen sideløbende med initiativerne, som skal styrke forholdene for udsatte børn og unge i Grønland, og som eventuelt først vil kunne afspejles i tallene på langt sigt efter projektperioden.

De væsentligste forbehold vedrørende kilder og opgørelsesmetoder er beskrevet i boks 1 og boks 2.

Boks 1: Kilder og opgørelse af data

Kilderne til målopfølgningen omfatter såvel data fra kommunerne, Grønlands Statistiks databank og andre relevante undersøgelser og analyser vedrørende udsatte børn og unge i Grønland. Opgørelserne baseres på de senest tilgængelige tal og kan derfor være forsinkede i forhold til perioden for afreporteringen. Hvor muligt opgøres tallene halvårligt. For at etablere et udgangspunkt, som ligger inden igangsættelse af initiativerne, er der også blevet indsamlet data vedrørende fx underretninger i kommunerne i årene forud for initiativernes opstart.

Tallene opgøres som udgangspunkt på landsplan, alternativt på kommuneniveau hvis der ikke er tilgængelige tal for samtlige kommuner. Tallene rapporteres ikke særskilt for byer eller bygder for at sikre de udsatte børn og unges anonymitet. Desuden vises tallene separat for aldersgrupperne 0-17 år og 18-23 år hvor muligt og relevant.

Boks 2: Forbehold for validiteten af data

Der er usikkerhed mht. validiteten af de indsamlede data fra kommunerne, da data herfra ikke stammer fra en central databank. Da data er indsamlet manuelt, kan der være forskel på, hvordan man opgør de enkelte sager på tværs af kommunerne. Data vedrørende underretninger stammer derfor fra indberetninger, som er kommet til kommunerne pr. brev, pr. mail, eller på anden vis fra fx skoler, institutioner, andre fagpersoner, borgere, etc. Data vedrørende børnesager stammer fra sagsbehandlernes sagslister i kommunerne. Det er usikkert, om antallet af børnesager udelukkende er igangværende sager, eller om data også indeholder sager, der burde være afsluttet og dermed ikke figurere på sagslisten. Det er også usikkert, hvorvidt data, hvor ikke andet er angivet, udelukkende omhandler sociale sager eller om handicapsager også er inkluderet.

Derfor skal der tages forbehold i forhold til at tolke på en eventuel udvikling i tallene baseret på data fra kommunerne. Datakvaliteten fra kommunerne forventes forbedret på langt sigt ved implementering af et ESDH-system, som pågår sideløbende med projektperioden. Usikkerheder vedrørende kilderne er yderligere uddybet under de enkelte kriterier og indikatorer.

3 Kriterier knyttet til implementering af initiativer

I det følgende præsenteres opfølgningen på kriterier relateret til implementeringen af udvalgte initiativer, der skal styrke indsatsen på området for udsatte børn og unge i Grønland.

3.1 Udviklingen i antal underretninger

Kriteriet knytter sig til anbefaling 1-3 om tidlig indsats og forebyggelse samt anbefaling 5 og 6 vedrørende hhv. nedbringelse af ubehandlede børne- og ungesager og understøttelse af den kommunale sagsbehandling.

Opgørelse: Udviklingen i antal underretninger opgøres som antal underretninger i alt, antal børn med en underretning og andel børn med en underretning ud af det samlede antal børn i alderen 0-17 år.

Der er usikkerhed mht. validiteten af de indsamlede data vedrørende underretninger, da der ikke er et centralt system, som kommunerne kan bruge til indrapportering. Dette afventer etablering af et ESDH-system. Data vedrørende underretninger stammer derfor fra indberetninger, som er kommet til kommunerne pr. brev, pr. mail, eller på anden vis fra fx skoler, institutioner, andre fagpersoner, borgere, etc.

For denne afrapportering er der modtaget antal underretninger for 2021 for alle fem kommuner:

3.1.1 Underretninger på børn og unge i Kommune Kujalleq

I 2021 har der været 827 underretninger på børn og unge i alderen 0-17 år i Kommune Kujalleq jf. Tabel 3.1.1. Det er en stigning på 107 pct. i forhold til 2020. Ifølge kommunen kan en del af stigningen skyldes en forbedring af registreringspraksis ved underretninger. Det kan dog ikke konkluderes hvorvidt stigningen i antallet af underretninger skyldes bedret registreringspraksis, en reel stigning i antallet af underretninger eller en kombination af disse. Stigningen i antallet af underretninger giver også udslag i en stigning i antallet af børn og unge, der er blevet underrettet om. Det er således 25 pct. af alle børn og unge i kommunen i alderen 0-17 år, der er blevet underrettet om i løbet af 2021.

Tabel 3.1.1 Underretninger i Kommune Kujalleq, 2019 - 2021

	2019	2020	2021
Underretninger i alt	343	399	827
Antal børn og unge med underretning	224	233	380
Antal nye børn og unge med underretning	56	75	125
Antal børn og unge i kommunen	1.503	1.517	1.504
Andel børn og unge med underretning	15 pct.	15 pct.	25 pct.

Anm.: Antal børn i alderen 0-17 år i kommunen opgjort pr 1. juli

Kilde: Egne beregninger baseret på data på underretninger fra Kommune Kujalleq og befolkningstal fra Grønlands Statistik

3.1.2 Underretninger på børn og unge i Kommuneqarfik Sermersooq

I 2021 har der været 2.513 underretninger på børn og unge i alderen 0-17 år i Kommuneqarfik Sermersooq jf. Tabel 3.1.2, hvilket er en stigning på 22 pct. i forhold til 2020. Stigningen i antallet af underretninger skyldes, at der i 2020 er indberettet færre underretninger end i året inden og efter. Antallet af underretninger

i 2021 ligger derfor på niveau med antallet af underretninger i 2019. Blandt alle børn og unge i kommunen i alderen 0-17 år det er min. 15 pct., som der har været en underretning på i 2021¹.

Tabel 3.1.2 Underretninger i Kommuneqarfik Sermersooq, 2019 – 2021

	2019	2020	2021
Underretninger i alt	2.656	2.065	2513
Antal børn og unge med underretning	1.087	1.001	852*
Antal nye børn og unge med underretning			321*
Antal børn og unge i kommunen	5.598	5.569	5.668
Andel børn og unge med underretning	19 pct.	18 pct.	15 pct.*

Anm.: Antal børn i alderen 0-17 år i kommunen opgjort pr 1. juli jf. Grønlands Statistik.

* Der er flere underretninger, hvor der ikke er angivet et cpr-nummer i sagsbehandlingssystemet. Antallet og andelen af børn med en underretning er derfor et minimumstal.

Kilde: Egne beregninger baseret på data på underretninger fra Kommuneqarfik Sermersooq og befolkningstal fra Grønlands Statistik.

3.1.3 Underretninger på børn og unge i Qeqqata Kommunia

I 2021 har der været 901 underretninger på børn og unge i alderen 0-17 år i Qeqqata Kommunia jf. Tabel 3.1.3, hvilket er på niveau med antallet af underretninger i 2020. Blandt alle børn og unge i kommunen i alderen 0-17 år er det mindst 22 pct., som der er blevet underrettet om i 2021².

Tabel 3.1.3 Underretninger i Qeqqata Kommunia, 2019 – 2021

	2019	2020	2021*
Underretninger i alt	812	903	901
Antal børn og unge med underretning			524
Antal nye børn og unge med underretning			382
Antal børn og unge i kommunen	2.337	2.341	2.383
Andel børn og unge med underretning			22 pct.

Anm.: Antal børn i alderen 0-17 år i kommunen opgjort pr 1. juli jf. Grønlands Statistik. Der er 49 socialvagtrapporter hvor kommunen ikke kan angive hvor mange cpr-numre de vedrører.

Kilde: Egne beregninger baseret på data på underretninger fra Qeqqata Kommunia og befolkningstal fra Grønlands Statistik.

3.1.4 Underretninger på børn og unge i Kommune Qeqertalik

I 2021 har der været 224 underretninger på børn og unge i alderen 0-17 år i Kommune Qeqertalik jf. Tabel 3.1.4. Der er ikke modtaget data vedrørende tidligere år, hvorfor det ikke er muligt at vurdere udviklingen i underretningerne over tid. Blandt alle børn og unge i kommunen i alderen 0-17 år er det 10 pct., som der er blevet underrettet om i 2021.

¹ Der er flere underretninger, hvor der ikke er angivet et cpr-nummer i sagsbehandlingssystemet. Antallet af børn med en underretning er derfor et minimumstal.

² Der er yderligere 49 socialvagtrapporter, hvor kommunen ikke kan angive, hvor mange børn og unge de vedrører.

Tabel 3.1.4: Underretninger i Kommune Qeqertalik, 2021

	2019	2020	2021
Underretninger i alt			224
Antal børn og unge med underretning			150
Antal nye børn og unge med underretning			50
Antal børn og unge i kommunen			1.520
Andel børn og unge med underretning			10 pct.

3.1.5 Underretninger på børn og unge i Ilulissat, Avannaata Kommunia

I 2021 har der været 427 underretninger på børn og unge i alderen 0-17 år i Ilulissat jf. Tabel 3.1.5, hvilket er en stigning i forhold til antallet af underretninger i både 2019 og 2020. Antallet af underretninger i 2021 er steget 36 pct. i forhold til 2020. Avannaata Kommunia oplyser, at en del af stigningen kan skyldes, at der i 2021 var en mindre gruppe børn, der kom særligt mange underretninger om samt, at der fra kommunens side har været fokus på at oplyse personale, der arbejder med børn om deres underretningspligt. Der er ikke opgjort et samlet tal for antallet af børn og unge med en underretning i 2021, og andelen af børn og unge, som der er underrettes om, kan ikke beregnes. Det har ikke været muligt, at få data over underretninger for hele kommunen, så tallene vedrører kun Ilulissat.

Tabel 3.1.5 Underretninger i Ilulissat, Avannaata Kommunia, 2019 – 2021

	2019	2020	2021
Underretninger i alt	341	313	427
Antal børn med underretning			
Antal nye børn med en underretning			69
Antal børn i kommunen	1.219	1.236	1.225
Andel børn med underretning			

Anm.: Antal børn i alderen 0-17 år i Ilulissat opgjort pr 1. juli jf. Grønlands Statistik.

Kilde: Egne beregninger baseret på data på underretninger fra Avannaata Kommunia og befolkningstal fra Grønlands Statistik.

3.2 Ubehandlede sager for udsatte børn og unge i kommunernes forvaltninger

Indikatoren knytter sig til initiativ 5 om nedbringelse af antallet af ubehandlede børne- og ungesager og på længere sigt initiativ 6 om øget kvalitet i sagsbehandlingen og fælles ESDH-system i kommunerne.

Opgørelse: Ubehandlede sager for udsatte børn og unge i kommunerens forvaltninger opgøres som antal sager, hvor der ikke er taget beslutning om eller igangsat relevant støtte (indsats, behandling, anbringelse etc.), i sager hvor der er grundlag for dette.

Desuden opgøres varigheden af sagsbehandlingen, fra hvornår underretningen er indkommet til støtten iværksættes, hvilket siger noget om, hvor længe en sag er ubehandlet. På den baggrund vurderes det, om sagsbehandlingen lever op til tidfristerne for igangsættelse af relevant støtte (indsats, behandling, anbringelse etc.)

For at kunne opgøre ubehandlede sager er der brug for en række oplysninger fra kommunerne, der kan afspejle sagsbehandlingen fra underretningen indkommer, til der er igangsat relevant støtte, jf. myndighedsvejledningen (Styrelsen for Forebyggelse og Sociale Forhold, 2020):

- hvornår underretningen er indkommet
- hvornår der er truffet afgørelse om, hvorvidt der er grundlag for at igangsætte en social faglig undersøgelse, samt
- hvornår der er igangsat støtte, hvis det drejer sig om vanrøgt, vold og trusler, seksuelle overgreb
- hvornår handleplanen er hhv. igangsat og færdig
- hvornår der igangsættes støtte på baggrund af handleplanen
- hvornår der er truffet afgørelse om en indsats, herunder fx anbringelse uden for hjemmet eller familiebehandling

Det vil også være relevant at kigge på det samlede antal børne- og ungesager for hver kommune samt sagernes tyngde, idet kommunerne arbejder ud fra et bekymringsbarometer fra Socialstyrelsen Grønland. Bekymringsbarometeret bruges af kommunerne til allerede i sagsbehandlingen at kategorisere mht. graden af risiko for barnet:

- **Grøn – lav risiko:** I disse sager udvikler barnet sig almindeligt, følelsesmæssigt, adfærdsmæssigt og socialt. Disse sager klares i det daglige rum, hvor forældre kan søge råd og vejledning fra daginstitution eller skole.
- **Orange – risiko:** I disse sager udviser barnet lettere tegn på, at noget er galt. Disse sager kræver handling, hvor daginstitution, skole, forebyggelse eller socialforvaltning indgår i et samarbejde med forældrene.
- **Rød – høj risiko:** I disse sager er barnet udsat for langvarig tung belastning og viser tydelige tegn på, at noget er galt. Disse sager kræver handling straks. Socialforvaltningen og andre instanser som Politiet, Sundhedsvæsenet, døgninstitution og andre er involveret i disse sager.

Alle tre farver kræver handling, blot i forskellig grad. Opgørelsen over sagstyngden kan ikke sige noget om, hvilken handling der eventuelt er igangsat, men udviklingen i antal grønne, orange og røde sager kan på sigt sige noget om, hvorvidt andelen af de alvorligste sager er faldende.

Aktuel status for opgørelse af ubehandlede sager

Til brug for denne statusrapport har det været muligt at opgøre det samlede antal børn- og ungesager for alle kommuner. Det er usikkert om antallet af børnesager alle er igangværende sager, eller om data også indeholder sager, der er eller burde være afsluttet og dermed ikke burde figurere på sagslisten. For kommunernes børn- og ungesager er det opgjort, om der er vurderet behov for en socialfaglig undersøgelse. I de sager, hvor der er vurderet behov for en socialfaglig undersøgelse, har det været muligt at opgøre, i hvor mange af sagerne der er gennemført en socialfaglig undersøgelse. Det har også været muligt at opgøre, i hvor mange af det samlede antal sager der er blevet udarbejdet en handleplan. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at opgøre, om der er igangsat støtte, behandling eller truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet. Det er derfor heller ikke muligt at opgøre antallet af ubehandlede sager eller varigheden af sagsbehandlingen i denne afrapportering. Det forventes at der efterimplementeringen af EDSH-systemet til sagsbehandling vil kunne tilvejebringes yderligere data.

Ud over opgørelser over kommunernes sagsmængde har det også været muligt at opgøre sagernes tyngde, jf. bekymringsbarometeret, til denne statusrapport.

Tallene er opgjort manuelt ud fra kommunernes sags- og tyngdelister og vil løbende blive opdateret og udbygget til de fremtidige statusrapporter. Kommunerne vil i 2022 løbende tage et nyt ESDH- system i brug, og der vil derfor formentlig være en ændring i den måde, som kommunerne vil indberette tal fremover.

For denne opgørelse indgår sags- og tyngdelister for fire kommuner:

- Kommune Kujalleq (ikke opdateret data)
- Qeqqata Kommunia
- Kommune Qeqertalik
- Avannaata Kommunia

Kommuneqarfik Sermersooq har indsendt antallet af børnesager, men der er ikke modtaget data på tyngden af sagerne.

3.2.1 Ubehandlede børnesager i Kommune Kujalleq

Tallene over børnesager i Kommune Kujalleq er ikke opdateret siden statusrapporten i efteråret 2021, da det er usikkert, hvorvidt data modtaget fra februar 2022 vedrører hele Kommune Kujalleq.

Blandt de 0-17-årige er der 440 børnesager i Kommune Kujalleq i september 2021 jf. Tabel 3.2.1. I 222 sager er der behov for en socialfaglig undersøgelse, og ud af disse er der gennemført en socialfaglig undersøgelse i 47 af sagerne, svarende til 21 pct. Ud af det samlede antal børnesager er der udarbejdet en handleplan i 56 sager.

Blandt de 18-23-årige er der 14 sager i Kommune Kujalleq i september 2021. I 5 af sagerne er der behov for en socialfaglig undersøgelse, og ud af disse er der gennemført en socialfaglig undersøgelse i 1 af sagerne, svarende til 20 pct. Ud af det samlede antal sager vedr. unge ml. 18 og 23 år er der udarbejdet en handleplan i 2 sager.

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre, om der er igangsat støtte, behandling eller truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet. Det er derfor heller ikke muligt at opgøre antallet af ubehandlede sager eller varigheden af sagsbehandlingen ift. iværksættelse af eventuel støtte.

Tabel 3.2.1 Antal sager i Kommune Kujalleq, september 2021

	Sager i alt	Behov for socialfaglig undersøgelse	Socialfaglig undersøgelse gennemført	Handleplan udarbejdet	Igangsat støtte el anbringelse
Antal, 0-17 år	440	222	47 (21 pct.)	56	-
Antal, 18-23 år	14	5	1 (20 pct.)	2	-

Anm.: Antallet af sager med behov for en socialfaglig undersøgelse er blevet opgjort som antallet af sager, hvor der er svaret "Ja" til, at der er behov for en socialfaglig undersøgelse. På samme måde er antallet af sager, hvor der er gennemført en socialfaglig undersøgelse og antallet af sager, hvor der er udarbejdet en handleplan, opgjort som antallet af sager, hvor der er svaret "Ja", eller hvor der er angivet en dato for gennemførelsen af en socialfaglig undersøgelse eller for afsluttet handleplan. De resterende sager rummer derfor både sager, hvor der er svaret "Nej" samt sager, hvor det er ukendt om der er behov for en socialfaglig undersøgelse, gennemført en socialfaglig undersøgelse eller udarbejdet en handleplan.

* For at sikre anonymitet er det ikke muligt at afrapportere tallet.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Kommune Kujalleq.

Tabel 3.2.2 viser, hvordan antallet af børnesager er blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret for de 0-17-årige og 18-23-årige.

For de 0-17-årige er 35 pct. af sagerne grønne, 34 pct. er orange og 14 pct. er røde. Derudover er 77 sager, svarende til de resterende 18 pct., ikke blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret.

For de 18-23-årige er 21 pct. af sagerne grønne. For at sikre anonymitet har det ikke været muligt at rapportere, hvor mange af sagerne der er orange og røde. Derudover er 8 sager, svarende til 57 pct., ikke blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret.

Tabel 3.2.2 Antal sager vurderet i henhold til bekymringsbarometeret i Kommune Kujalleq, september 2021

År	Sager i alt	grøn	orange	rød	ukendt
Antal (andel af sager i alt), 0-17 år	440	152 (35 pct.)	148 (34 pct.)	63 (14 pct.)	77 (18 pct.)
Antal (andel af sager i alt), 18-23 år	14	3 (21 pct.)	*	*	8 (57 pct.)

Anm.: * For at sikre anonymitet er det ikke muligt at afrapportere tallet.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Kommune Kujalleq.

3.2.2 Ubehandlede børnesager i Kommuneqarfik Sermersooq

Antallet af børnesager i Kommuneqarfik Sermersooq er opgjort for børn og unge 0-17 år, 18-23 år og hvor alderen ikke er angivet. Til denne statusrapport har det ikke været muligt, at opgøre antallet af sager pr. 31. december 2021 fordelt på alder.

Det gøres opmærksom på, at tallene angiver det samlede antal børnesager i Kommuneqarfik Sermersooq, da det ikke er muligt at opgøre antallet af børn med en børnesag³. Det er heller ikke muligt at opgøre, i hvor mange af sagerne der er behov for samt gennemført en socialfaglig undersøgelse eller udarbejdet en handleplan. Det er på nuværende tidspunkt heller ikke muligt at opgøre, om der er igangsat yderligere støtte eller truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet.

Samlet set er der 1.481 sager i Kommuneqarfik Sermersooq pr. 31. december 2021 jf. Tabel 3.2.3, hvilket er på niveau med antallet af børnesager i september 2021.

Tabel 3.2.3 Antal sager i Kommuneqarfik Sermersooq, 2021

	Sager i alt	Behov for socialfaglig undersøgelse	Socialfaglig undersøgelse gennemført	Handleplan udarbejdet	Igangsat støtte el anbringelse
Antal, 0-17 år	1346	-	-	-	-
Antal, 18-23 år	99	-	-	-	-
Alder ikke angivet	84	-	-	-	-
I alt 30. september 2021	1.529	-	-	-	-
I alt 31. december 2021	1.481	-	-	-	-

Anm.: Tallene for Kommuneqarfik Sermersooq angiver antal sager, hvilket ikke svarer til antal børn, da et barn kan have flere åbne sager. For Kommuneqarfik Sermersooq er der ikke modtaget data over i hvor mange af sagerne, der er behov for samt gennemført en socialfaglig undersøgelse og i hvor mange sager, der er udarbejdet en handleplan. Tallene er eksklusiv handicapsager.

Kilde: Kommuneqarfik Sermersooq.

³ Ét barn kan have flere sager i kommunens system

Der er ikke modtaget data fra Kommunefolk Sermersooq over hvordan børnesagerne er vurderet efter bekymringsbarometeret.

3.2.3 Ubehandlede børnesager i Qeqqata Kommunia

Antallet af børnesager i Qeqqata Kommunia er opgjort samlet for børn og unge i alderen 0-23 år, da det ud fra data ikke har været muligt at opgøre børnesagerne fordelt på alder. Data over antallet af børnesager i Qeqqata Kommunia rapporteret i tidligere statusrapporter har vist sig at være ufuldstændige. Der er derfor ikke medtaget statistal fra sidste år, og det er derfor ikke muligt på nuværende tidspunkt at følge udviklingen i antallet af børnesager over tid.

Der er 610 børnesager i februar 2022 i Qeqqata Kommunia for børn og unge i alderen 0-23 år jf. Tabel 3.2.4. I 327 sager er der behov for en socialfaglig undersøgelse, og ud af disse er der gennemført en socialfaglig undersøgelse i 68 af sagerne, svarende til 21 pct. Ud af det samlede antal børnesager er der udarbejdet en handleplan i 40 sager.

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre, om der er igangsat støtte, behandling eller truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet. Det er derfor ikke muligt at opgøre antallet af ubehandlede sager eller varigheden af sagsbehandlingen ift. iværksættelse af eventuel støtte.

Tabel 3.2.4 Antal børnesager i Qeqqata Kommunia, februar 2022

	Sager i alt	Behov for socialfaglig undersøgelse	Socialfaglig undersøgelse gennemført	Handleplan udarbejdet	Igangsat støtte eller anbringelse
Antal, 0-23 år	610	327	68 (21 pct.)	40	-

Anm.: Antallet af sager med behov for en socialfaglig undersøgelse er blevet opgjort som antallet af sager, hvor der er svaret "Ja" til, at der er behov for en socialfaglig undersøgelse. På samme måde er antallet af sager, hvor der er gennemført en socialfaglig undersøgelse og antallet af sager, hvor der er udarbejdet en handleplan, opgjort som antallet af sager, hvor der er svaret "Ja", eller hvor der er angivet en dato for gennemførelsen af en socialfaglig undersøgelse eller for afsluttet handleplan. De resterende sager rummer derfor både sager, hvor der er svaret "Nej" samt sager, hvor det er ukendt om der er behov for en socialfaglig undersøgelse, gennemført en socialfaglig undersøgelse eller udarbejdet en handleplan.

Kilde: Egne beregninger baseret på registreringer fra Qeqqata Kommunia ifm. med oprettelsen af børnesager i det nye ESDH system.

Tabel 3.2.5 viser, hvordan antallet af børnesager er vurderet i henhold til bekymringsbarometeret. 38 pct. af sagerne er grønne, 34 pct. er orange og 34 pct. er røde. Derudover er der 38 sager, som ikke er blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret.

Tabel 3.2.5 Antal børnesager vurderet i henhold til bekymringsbarometeret i Qeqqata Kommunia, februar 2022

År	Sager i alt	grøn	orange	rød	ukendt
Antal (andel af sager i alt)	610	231 (38 pct.)	207 (34 pct.)	134 (22 pct.)	38 (6 pct.)

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Qeqqata Kommunia.

3.2.4 Ubehandlede børnesager i Kommune Qeqertalik

Der er 384 børnesager for de 0-17-årige i Kommune Qeqertalik i februar 2022 jf. Tabel 3.2.6, hvilket er et fald på 10 pct. i forhold til juli 2021. I 231 sager er der behov for en socialfaglig undersøgelse, og ud af disse er der gennemført en socialfaglig undersøgelse i 38 sager, svarende til 16 pct. Andelen af børnesager, hvor der er gennemført en socialfaglig undersøgelse, ligger på samme niveau som i 2021. Ud af det samlede antal børnesager er der udarbejdet en handleplan i 92 sager.

For de 18-23-årige er der 20 sager i Kommune Qeqertalik i februar 2022. I 12 sager er der behov for en socialfaglig undersøgelse, og ud af disse er der gennemført en socialfaglig undersøgelse i 2 sager, svarende til 17 pct. Ud af det samlede antal sager er der udarbejdet en handleplan i 11 sager.

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre, om der er igangsat yderligere støtte eller truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet, og derfor heller ikke det samlede antal ubehandlede sager eller varigheden fra underretning til iværksættelse af støtte.

Tabel 3.2.6 Antal sager i Kommune Qeqertalik, 2021-2022

		Sager i alt	Behov for socialfaglig undersøgelse	Socialfaglig undersøgelse gennemført	Handleplan udarbejdet	Igangsat støtte el anbringelse
Antal, 0-17 år	Juli 2021	428	243	38 (16 pct.)	106	-
	Februar 2022	384	231	38 (16 pct.)	92	
Antal, 18-23 år	Juli 2021	19	7	4 (57 pct.)	9	-
	Februar 2022	20	12	2 (17 pct.)	11	

Anm.: Antallet af sager med behov for en socialfaglig undersøgelse er blevet opgjort som antallet af sager, hvor der er svaret "Ja" til, at der er behov for en socialfaglig undersøgelse. På samme måde er antallet af sager, hvor der er gennemført en socialfaglig undersøgelse og antallet af sager, hvor der er udarbejdet en handleplan, opgjort som antallet af sager, hvor der er svaret "Ja", eller hvor der er angivet en dato for gennemførelsen af en socialfaglig undersøgelse eller for afsluttet handleplan. De resterende sager rummer derfor både sager, hvor der er svaret "Nej" samt sager, hvor det er ukendt om der er behov for en socialfaglig undersøgelse, gennemført en socialfaglig undersøgelse eller udarbejdet en handleplan.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Kommune Qeqertalik.

Tabel 3.2.7 viser, hvordan antallet af sager er blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret for de 0-17-årige og 18-23-årige. For de 0-17-årige er 37 pct. af sagerne grønne, 46 pct. er orange og 17 pct. er røde. For de 18-23-årige er 58 pct. af sagerne grønne og 42 pct. er orange. Der er ingen sager, som er blevet vurderet røde.

Tabel 3.2.7 Antal sager i Kommune Qeqertalik vurderet i henhold til bekymringsbarometeret, marts 2022

	Sager i alt	grøn	orange	rød	ukendt
Antal (andel af sager i alt), 0-17 år	384	122 (32 pct.)	191 (50 pct.)	58 (13 pct.)	18 (3 pct.)
Antal (andel af sager i alt), 18-23 år	20	11 (55 pct.)	9 (45 pct.)	-	-

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Avannaata Kommunia.

3.2.5 Ubehandlede sager i Avannaata Kommunia

Antallet af børnesager i februar 2022 i Avannaata Kommunia er opgjort for børn og unge i alderen 0-17 år og 18-23 år. Det har ikke været muligt, at opgøre børnesagerne efter alder i data modtaget i februar 2022. Det er derfor antaget, at sagerne, der specifikt er registreret, som værende efterværnssager, vedrører de 18-23 årige, mens de resterende sager vedrører de 0-17 årige.

Samlet set er der 607 sager i Avannaata Kommunia i februar 2022 mod 603 sager i september 2021 jf. Tabel 3.2.8. Sagerne fordeler sig med 600 børnesager blandt de 0-17 årige og 7 sager blandt de 18-23 årige.

Hos de 0-17 årige, er der 379 sager, hvor der er behov for en socialfaglig undersøgelse, og ud af disse er der gennemført en socialfaglig undersøgelse i 45 sager, svarende til 12 pct. Ud af det samlede antal sager er der udarbejdet en handleplan i 138 sager.

For de 18-23-årige er der ingen sager, hvor der er behov for en socialfaglig undersøgelse. Ud af det samlede antal sager er der udarbejdet en handleplan i 3 sager.

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre, om der er igangsat yderligere støtte eller truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet, og derfor heller ikke det samlede antal ubehandlede sager eller varigheden fra underretning til iværksættelse af støtte.

Tabel 3.2.8 Antal sager i Avannaata Kommunia, september 2021 og februar 2022

		Sager i alt	Behov for socialfaglig undersøgelse	Socialfaglig undersøgelse gennemført	Handleplan udarbejdet	Igangsat støtte el anbringelse
Antal, 0-17 år	September 2021	581	346	73 (21 pct.)	174	-
	Februar 2022	600	379	45 (12 pct.)	138	
Antal, 18-23 år	September 2021	22	4	2 (50 pct.)	10	-
	Februar 2022	7	0	0	3	

Anm.: Antallet af sager med behov for en socialfaglig undersøgelse er blevet opgjort som antallet af sager, hvor der er svaret "Ja" til, at der er behov for en socialfaglig undersøgelse. På samme måde er antallet af sager, hvor der er gennemført en socialfaglig undersøgelse og antallet af sager, hvor der er udarbejdet en handleplan, opgjort som antallet af sager, hvor der er svaret "Ja", eller hvor der er angivet en dato for gennemførelsen af en socialfaglig undersøgelse eller for afsluttet handleplan. De resterende sager rummer derfor både sager, hvor der er svaret "Nej" samt sager, hvor det er ukendt om der er behov for en socialfaglig undersøgelse, gennemført en socialfaglig undersøgelse eller udarbejdet en handleplan.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Avannaata Kommunia.

Tabel 3.2.9 viser, hvordan antallet af sager er blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret for de 0-17-årige og 18-23-årige. For de 0-17-årige er 21 pct. af sagerne grønne, 40 pct. er orange og 37 pct. er røde. Derudover er der 14 sager, svarende til de resterende 2 pct., som ikke er blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret. For at sikre anonymitet har det ikke været muligt at rapportere, hvordan sagerne hos de 18-23-årige er blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret.

Tabel 3.2.9 Antal sager i Avannaata Kommunia vurderet i henhold til bekymringsbarometeret, februar 2022

	Sager i alt	grøn	orange	rød	ukendt
Antal (andel af sager i alt), 0-17 år	600	125 (21 pct.)	242 (40 pct.)	221 (37 pct.)	12 (2 pct.)
Antal (andel af sager i alt), 18-23 år	7	5 (71 pct.)	*	*	

Anm.: * For at sikre anonymitet er det ikke muligt at afrapportere tallet.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Avannaata Kommunia.

3.3 Adgang til behandling for børn og unge, der har været udsat for seksuelle krænkelser

Kriteriet knytter sig til anbefaling 10 om at styrke behandlingstilbud til udsatte børn og unge, som er ofre for seksuelle overgreb.

Opgørelse: Adgang til behandling for børn og unge, der har været udsat for seksuelle krænkelser, opgøres som antal unge som har modtaget behandling ved børnereseholdets behandlingstilbud.

Adgang til behandling for børn og unge, der har været udsat for seksuelle krænkelser vurderes ud fra anvendelse af børnereseholdets behandlingstilbud, som varetages af psykologer og psykoterapeuter, som har de faglige kompetencer til at varetage opgaven. Børnereseholdet har til formål at udrede og behandle børn og unge under 18 år, som har været udsat for seksuelle overgreb. Tilbuddet er landsdækkende og indsatsen opstartes efter anmodning fra kommunen. Rejseholdet er baseret i Nuuk og varetager indsatsen delvist fra Nuuk og delvist via udgående rejseaktiviteter. Indsatsen omfatter udredning og behandling af børn og unge, som er ofre for seksuelle overgreb. Indsatsen omhandler også støtte til barnets omsorgspersoner og opkvalificering af fagpersonale i lokalområdet for at forankre viden om og behandlingsmetoder i relation til seksuelle overgreb.

Tabel 3.3.1 viser, at 42 børn og unge er startet op i et behandlingsforløb af børnereseholdet fra april 2021 til februar 2022. Dertil har der været afholdt støttende samtaler til 39 forældre/kontaktpersoner. Der er startet behandling i alle sager, der lever op til inklusionskriterierne i henholdsvis to byer i Kommuneqarfik Sermersooq og én by i Qeqertalik. Ved udgangen af februar 2022 er behandlingen i to byer afsluttet, hvilket betyder at 21 børn og unge har gennemført behandlingen. Der har været et mindre frafald. Generelt skyldes frafald fra behandlingen, at familien fraflytter byen, at der er vurderet at en anden indsats passer bedre til barnet eller at familien ikke ønsker at samarbejde.

Evt. behandlingsskapacitet for børn og unge, der har været udsat for seksuelle krænkelser ved familiecentre, døgninstitutioner, etc. medtages ikke i opgørelsen. Antallet af børn og unge, som har modtaget et behandlingstilbud ved børnereseholdet, siger dog ikke noget om, hvor mange børn og unge, der samlet set har været udsat for seksuelle krænkelser, og som har *behov* for behandling.

Tabel 3.3.1 Børnereseholdet

Antal børn/unge som har modtaget behandling af børnereseholdet, 2. kvartal 2021 – februar 2022.

	Behandling opstartet	
	Individuel terapi (antal børn/unge)	Samtaler med forældre/kontaktpersoner (antal personer)
Kommuneqarfik Sermersooq (Nuuk)	12	9
Kommuneqarfik Sermersooq (Tasiilaq)	17	15
Kommune Qeqertalik (Qasigiannugit)	13	15
Total	42	39

Anm.: Børnereseholdet startede indsatsen op i Kommune Qeqertalik i april 2021 og i juni 2021 i Kommuneqarfik Sermersooq. 17 børn er fortsat i behandling i Kommuneqarfik Sermersooq (afsluttes i juni 2022).

Kilde: Børnereseholdet

4 Opfølgning på indikatorer for trivsel blandt udsatte børn og unge

I det følgende præsenteres opfølgningen på en række indikatorer, der skal skabe bredere viden om den samlede indsats for udsatte børn og unge i Grønland, herunder trivsel blandt de udsatte børn og unge.

4.1 Anmeldelser om vold, husspektakler og seksuelle overgreb/krænkelser mod barnet

Indikatoren kan opgøres ud fra eksisterende indberetninger fra Grønlands Politi.

Opgørelse: Indikatoren opgøres som antal anmeldelser om vold mod børn under 15 år, husspektakler med børn under 18 år og seksualforbrydelser mod børn under 15 år.

Tabel 4.1.1 viser, at der på landsplan var 160 anmeldelser om vold mod børn under 15 år og 435 husspektakler i husstande med børn under 18 år i 2021, hvilket er en fortsat stigning i anmeldelserne ift. tidligere år. Anmeldelser af vold mod børn under 15 år er steget 76 pct. siden 2018, mens anmeldelserne om husspektakler er steget 34 pct.

Antallet af seksualforbrydelser mod børn under 15 år er i 2021 faldet til 249 fra 338 året før. Antallet af seksualforbrydelser mod børn under 15 år i 2021 ligger dermed lidt over niveauet for 2019. Politiet angiver i deres Årsstatistik 2020, at det høje antal af seksualforbrydelser i 2020 kan skyldes, at politiet lancerede kampagnen "Anmeld seksuelle overgreb – vi hjælper dig" i februar 2020. Formålet med kampagnen var at modtage flere anmeldelser vedrørende seksuelle overgreb mod børn for at mindske mørketallet (ikke-anmeldte begåede forbrydelser). Politiet ser derfor ikke stigningen i 2020 som et tegn på, at der er sket flere seksualforbrydelser mod børn, men at flere forbrydelser bliver anmeldt (Grønlands Politi, 2020). Politiet oplyser dertil i årsrapporten for 2021, at der frem mod 2020 er blevet anmeldt en del ældre sager grundet det fokus, der har været på overgreb de seneste år. Faldet i antallet af seksualforbrydelser i 2021 kan dermed til dels skyldes, at antallet af anmeldte ældre seksualforbrydelser er faldende (Grønlands Politi, 2021).

Tabel 4.1.1 Anmeldelser om vold, husspektakler og seksuelle overgreb/krænkelser mod børn, 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Vold mod børn under 15 år	91	114	143	160
Husspektakler med børn under 18 år	325	391	405	435
Udvalgte seksualforbrydelser mod børn under 15 år	-	225	338	249

Anm.: Seksualforbrydelser mod børn, som på anmeldelsestidspunktet er under 15 år, dækker over voldtægt, kønsligt forhold til et barn under 15 år og blufærdighedskrænkelser.

Kilde: Grønlands Politis sagssystem og Årsstatistik 2019, 2020 og 2021.

4.2 Udviklingen i antal anbringelser

Indikatoren kan opgøres ud fra eksisterende opgørelser fra Grønlands Statistik.

Et anbringelsessted for et barn kan være en kommunalt arrangeret plejefamilie, en døgninstitution, en sikret afdeling på døgninstitution eller eget værelse, lejlighed, bofællesskab, efterskole eller lignende. Sidstnævnte typer anbringelser medtages ikke i indikatoren, da der ikke findes oplysninger herom, jf. nedstående definition.

Opgørelse: Udviklingen i antal anbringelser opgøres som antal børn og unge anbragt hos plejefamilier (professionel og almindelig plejefamilie) samt på døgninstitutioner (Selvstyrets, kommunal eller selvejende døgninstitution).

I 2020 var der i Grønland 22 døgninstitutioner for børn og unge anbragt af sociale årsager. Af disse drives 11 af Selvstyret, 8 er selvejende, mens 3 er kommunale. Blandt Selvstyrets 11 institutioner ligger 4 i Nuuk, mens de resterende er fordelt i resten af landet. Blandt de selvejende institutioner ligger 4 i Nuuk, 3 i andre byer, mens 1 har afdelinger i både Nuuk og en anden by.

Opgørelsen baseres på data fra Grønlands Statistik om beboere på selvstyrets døgninstitutioner og opgørelser af børn og unge anbragt i almindelig plejefamilie. Data for 2021 offentliggøres af Grønlands Statistik i maj/juni 2022, og der er således ikke opdateret tal med i denne statusrapport. Derudover suppleres tallene yderligere med data for de selvejende institutioner og kommunale døgninstitutioner fra VIVEs kortlægning over døgninstitutionsområdet i Grønland (VIVE, 2020) og fra en rundspørge foretaget af Socialstyrelsen Grønland pr. 31/12 2021.

Grønlands Statistik kan i princippet også opgøre antallet af anbringelser gennem udbetalinger til døgninstitutioner og plejefamilier. Mangelfulde oplysninger i forbindelse med udbetalingerne giver imidlertid et upræcist billede, særligt ved kommunale døgninstitutioner, akut og professionel plejefamilie. Privat arrangeret plejefamilie uden ret til vederlag kan ikke følges ved denne metode, og data skal derfor suppleres med manuelt opgjort data fra kommunerne.

Tabel 4.2.1 viser, at der er sket en stigning i antal af anbragte børn i plejefamilie i alderen 0-17 år fra 2018 til 2020. Der er således flere som på et tidspunkt i løbet af året har været anbragt (428 i 2018 til 466 i 2020), mens antallet af børn som var anbragt i december er steget fra 324 i 2018 til 365 i 2020. Sammenholdt med befolkningstallet er andelen af børn i alderen 0-17 år anbragt i plejefamilie i december steget en smule fra 2,3 pct. til 2,6 pct. fra 2018 til 2020.

Tabel 4.2.1 Børn i alderen 0-17 år anbragt i almindelig plejefamilie, 2018-2020

	2018	2019	2020
Antal i løbet af året	428	451	466
Antal i december	324	336	365
Antal helårspersoner	329	333	350
Andel af børn som er anbragt i december	2,3 pct.	2,4 pct.	2,6 pct.

Anm.: Akut plejefamilie er ikke medtaget, selvom det hører under almindelig plejefamilie. For at indgå i antal anbragte i løbet af året kræves, at barnet har været anbragt mindst én dag i løbet af året. For at indgå i antal anbragte i december kræves, at barnet har været anbragt mindst én dag i løbet af december måned.

Andel af børn og unge som er anbragt i december opgøres ud fra befolkningstallet 1. januar året efter.

Kilde: Grønlands Statistik.

Der er også sket en stigning i antal anbragte i plejefamilie i alderen 18+ år fra 2018 til 2020 jf. Tabel 4.2.2, når vi ser på antallet, som har været anbragte på et tidspunkt i løbet af året. Antal helårspersoner og andelen af unge, som er anbragt i december, er dog uændret fra 2019 til 2020.

Tabel 4.2.2 Unge i alderen 18-23 år anbragt i almindelig plejefamilie, 2018-2020

	2018	2019	2020
Antal i løbet af året	34	43	54
Antal i december	18	26	21
Antal helårspersoner	20	35	35
Andel af unge i alderen 18-23 år som er anbragt i december	0,1 pct.	0,2 pct.	0,2 pct.

Anm.: Akut plejefamilie er ikke medtaget, selvom det hører under almindelig plejefamilie. For at indgå i antal anbragte i løbet af året kræves, at barnet har været anbragt mindst én dag i løbet af året. For at indgå i antal anbragte i december kræves, at barnet har været anbragt mindst én dag i løbet af december måned.

Andel af børn og unge som er anbragt i december opgøres ud fra befolkningstallet 1. januar året efter.

Kilde: Grønlands Statistik.

Ultimo 2020 var 193 børn og unge anbragt på selvstyrets døgninstitutioner jf. Tabel 4.2.3, hvilket er på niveau med 2019. Udtræk fra Socialstyrelsens bookingsystem pr. 31/12 2021 angiver, at der er 124 børn og unge på selvejende døgninstitutioner og 20 børn på kommunale døgninstitutioner. Døgn- og visitationsafdelingen i Socialstyrelsen oplyser, at der generelt er fuld belægning på de kommunale og selvejende døgninstitutioner for børn og unge.

Tabel 4.2.3 Antal børn og unge på døgninstitutioner, 2018-2020

	2018	2019*	2020	2021*
Børn og unge på selvstyrets døgninstitutioner, pr 1. december	176	187	193	
Børn og unge på selvejende døgninstitutioner		Ca. 130		124
Børn og unge på kommunale døgninstitutioner		Ca. 25		20

Anm.: Børn og unge med handicap anbragt på døgninstitution er ikke medtaget i opgørelsen. Tal for børn og unge på selvstyrets døgninstitutioner er opdateret iht. Statistikbanken, Grønlands Statistik og afviger fra tidligere opgørelser i de forrige statusrapporter. Data for 2021 offentliggøres i maj/juni 2022

* Data på selvejende og kommunale døgninstitutioner for 2019 stammer fra Kortlægning af døgninstitutionsområdet i Grønland, Vive, 2020, mens data for 2021 stammer fra en rundspørge foretaget af Socialstyrelsen Grønland pr. 31/12 2021.

Kilde: Grønlands Statistik, "Kortlægning af døgninstitutionsområdet i Grønland" af VIVE, 2020, Socialstyrelsen Grønland.

Det er ikke muligt at lave en samlet opgørelse af antal børn og unge anbragt i plejefamilie eller på døgninstitutioner i alt, da opgørelsesmetoderne og aldersgrupperne ikke er ens på tværs af kilderne, jf. ovenstående.

4.3 Selvmord blandt børn og unge

Forekomsten af selvmord registreres af Landslægen og viderebringes til Grønlands Statistik. Da det samlede antal selvmord blandt børn og unge er lavt, rapporteres tallene over en længere periode for at se evt. udsving. Selvmordsraten har været høj i Grønland siden 1970'erne, og siden 2010 har der årligt været 44 selvmord i gennemsnit (Bjerregaard & Larsen, 2015). De højeste rater ses blandt unge mænd i alderen 20-24 år. Desuden viser forskning på området, at de unge, der dør af selvmord, er blevet yngre end tidligere. Selvmord sker derfor nu også blandt yngre børn ned til 12 år. De høje forekomster af selvmord ses tilsvarende i Nunavut i Canada samt i Chukotka i Rusland. I Norge, Sverige og Finland er forekomsten af selvmord ikke lige så høj, men den er højere i de samiske områder i de tre lande sammenlignet med landsgennemsnittet (Young, Revich, & Soininen, 2015).

En høj forekomst af selvmordstanker og selvmordsforsøg ses især blandt unge, der er vokset op med en eller flere belastninger i opvæksten som fx alkoholproblemer i hjemmet, seksuelle overgreb og vold i barndomshjemmet. Siden 1990'erne har andelen af de 18-29-årige, der har forsøgt selvmord inden for det seneste år, ligget på omkring 10 %. Der er ikke sket en mærkbar udvikling i forekomsten af selvmordsforsøg blandt de 18-29-årige gennem de sidste 20 år (Ottendahl, et al., u.d.).

Opgørelse: Selvmord blandt børn og unge opgøres som antal selvmord og antal pr. 100.000 unge i Grønland.

Der er mellem 4 og 6 selvmord blandt børn i alderen 0-17 år i perioden 2018-2021 jf. Tabel 4.3.1. Selvmordsraten er ikke beregnet for aldersgruppen 0-17 år, da selvmordsrisikoen afhænger af alderen, og vil være meget forskellig alt efter om personen fx er 13 år eller 17 år. Alderen for personer som dør med dødsårsagen selvmord og selvmordsforsøg spænder fra 12-17 år i perioden.

Tabel 4.3.1 Antal døde med dødsårsagen "selvmord og selvmordsforsøg", 0-17 år, 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Antal selvmord, 0-17 år	4	6	4	6

Kilde: Grønlands Statistik, Landslægeembedet

Der er mellem 11 og 15 selvmord blandt unge i alderen 18-23 år årligt jf. Tabel 4.3.2. I perioden 2019 og 2020 har selvmordsraten været ca. 230 årligt pr. 100.000 indbyggere i alderen 18-23 år. I 2021 er selvmordsraten steget til ca. 300 selvmord pr. 100.000 indbyggere, hvilket er på niveau med selvmordsraten i 2018.

Tabel 4.3.2 Antal døde med dødsårsagen "selvmord og selvmordsforsøg" og antal unge i alt, 18-23 år, 2018-2020

	2018	2019	2020	2021
Antal selvmord, 18-23 år	15	11	11	14
Antal unge, 18-23 år	4.933	4.797	4.689	4646
Antal per 100.000, 18-23 år	304	229	235	301

Anm.: Antal børn og unge er opgjort pr. 1. januar

Kilde: Grønlands Statistik, Landslægeembedet

5 Sammenfatning

Denne afrapportering viser status på de seks udvalgte kriterier og indikatorer for opfølgning på initiativerne ved i starten af 2022. Grundet store udfordringer med dataindsamling i kommunerne er der væsentlige usikkerheder i forhold til tallene, særligt vedrørende underretninger og ubehandlede sager som er indhentet manuelt i kommunerne, og hvor alt data heller ikke er tilgængeligt for alle fem kommuner. Der bliver arbejdet på at forbedre datagrundlaget på kort sigt ved hjælp af bedre dataindsamling i løbet af projektperioden og på lang sigt ved etablering af et ESDH-system for alle kommuner.

For de øvrige kriterier og indikatorer indsamles og opdateres data løbende fra de eksisterende kilder (Grønlands Statistik, Grønlands Politi etc.).

Fremover kan målingerne udvides med yderligere data fra nogle af de 16 initiativer samt igangværende undersøgelser samt etableringen af en grønlandsk børnedatabase for derved at kunne give et mere dækkende billede af, om de 16 initiativer samlet set forbedrer situationen for udsatte børn og unge, samt om den samlede indsats giver forbedringer for børn og unges trivsel generelt.

Næste statusrapport vedrørende opfølgning og implementering på initiativerne udarbejdes i efteråret 2022.

6 Referencer

- Bjerregaard, P., & Larsen, C. V. (19. Februar 2015). Time trend by region of suicides and suicidal thoughts among Greenland Inuit. *International journal of circumpolar health*. Hentet fra <https://doi.org/10.3402/ijch.v74.26053>
- Grønlands Politi. (2020). *Årsstatistik 2020*.
- Grønlands Politi. (2021). *Årsstatistik 2021*.
- Ottendahl, C. B., Bjerregaard, P., Svartá, D. L., Sørensen, I. K., Olsen, I., Nielsen, M. S., & Larsen, C. V. (u.d.). *Mental sundhed og helbred blandt 15-34-årige i Grønland*. Hentet fra Sdu.dk: https://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2021/mental_sundhed_unge_groenland_dk
- Styrelsen for Forebyggelse og Sociale Forhold. (2020). *Myndighedsvejledningen til lov om støtte til børn*.
- VIVE. (2020). *Kortlægning af døgninstitutionsområdet i Grønland*.
- Young, T. K., Revich, B., & Soininen, L. (4. Marts 2015). Suicide in circumpolar regions: an introduction and overview. *International journal of circumpolar health*.